

॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
“ज्ञानतीर्थ” परिसर, विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१६०६ (महाराष्ट्र)
SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY NANDED
“Dnyanteerth”, Vishnupuri, Nanded - 431606 Maharashtra State (INDIA)
Established on 17th September 1994 – Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with ‘A’ Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

Fax : (02462) 229574

संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील प्रथम वर्षाचे CBCS Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून लागू करण्याबाबत.

प रि प त्र क

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक ३० एप्रिल २०१९ रोजी संपन्न झालेल्या ४३व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील ऐनवेळचा विषय क्र.५/४३-२०१९ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील प्रथम वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) बी.ए.—प्रथम वर्ष—इंग्रजी (अनिवार्य, अतिरिक्त (द्वितीय भाषा), फंक्शनल इंग्रजी, ऐच्छिक)
- २) बी.ए.—प्रथम वर्ष—हिंदी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ३) बी.ए.—प्रथम वर्ष—मराठी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ४) बी.ए.—प्रथम वर्ष—पाली (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ५) बी.ए.—प्रथम वर्ष—संस्कृत (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ६) बी.ए.—प्रथम वर्ष—उर्दू (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)
- ७) बी.ए.—प्रथम वर्ष—अर्थशास्त्र
- ८) बी.ए.—प्रथम वर्ष—भूगोल
- ९) बी.ए.—प्रथम वर्ष—इतिहास
- १०) बी.ए.—प्रथम वर्ष—सैनिकशास्त्र
- ११) बी.ए.—प्रथम वर्ष—तत्त्वज्ञान
- १२) बी.ए.—प्रथम वर्ष—राज्यशास्त्र
- १३) बी.ए.—प्रथम वर्ष—मानसशास्त्र
- १४) बी.ए.—प्रथम वर्ष—लोकप्रशासन
- १५) बी.ए.—प्रथम वर्ष—समाजशास्त्र
- १६) बी.ए.—प्रथम वर्ष—अॅडमिनिस्ट्रेटिव्ह सर्व्हिस

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड — ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक—०१/परिपत्रक/पदवी—सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१९-२०/६६
दिनांक : १७.०६.२०१९.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित /—
उपकुलसचिव
शैक्षणिक (१—अभ्यासमंडळ) विभाग

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड

विषय : पाली (**Second Language**)

अभ्यासक्रम (**Syllabus**)

बी.ए., बी.कॉम. व बी.एस्सी. प्रथम वर्ष

अभ्यासक्रम व प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

सत्र – 1 व 2

सत्र पध्दती व **CBCS** पध्दती

जून 2019 पासून प्रारंभ (w.e.f. June 2019-20)

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड

विषय :- पाली

पदवी अभ्यासक्रम :- सत्र पध्दती व ऐच्छिक निवड श्रेयांक पध्दती (CBCS)

बी.ए. प्रथम वर्ष – जून 2019 पासून लागू (W.e.f. June 2019)

सत्र Semester	अभ्यास पत्रिका Paper No.	अभ्यासपत्रिकेचे नाव Name of the Paper	आठवड्याच्या तासिका Lectures Per/week	एकूण तासिका Total Period	अंतर्गत मुल्यांकन Internal Evaluation (CA)	सत्र गुण Marks of Semester (ESE)	एकूण गुण Total Marks	श्रेयांक Credits
I	SL	निवडक गद्य व पद्य	04	55	35	40	75	03
	CCPAL I	पाली साहित्य दर्शन	04	55	35	40	75	03
	CCPAL II	जातककथा व धम्मपद	04	55	35	40	75	03
	Total - A		12	165	105	120	225	09
II	SL	निवडक गद्य व पद्य	04	55	35	40	75	03
	CCPAL III	पाली साहित्य दर्शन	04	55	35	40	75	03
	CCPAL IV	जातककथा व धम्मपद	04	55	35	40	75	03
	Total - B		12	165	105	120	225	09
	Total (A & B)			24	330	210	240	450
❖ ESE : End of Semester Examination				❖ CA : Continuous Assessment				

प्रथम सत्र (Semester- I)
बी.ए.,बी.कॉम व बी.एस्सी प्रथम वर्ष
सत्र पध्दती
अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय – पाली (द्वितीय भाषा)

पेपरचे नांव :- निवडक गद्य व पद्य (Second Language) I

एकूण तासिका – 55
ESE – 40 Marks, CA – 35 Marks

एकूण गुण-75 (Marks),
Credits – 03

अभ्यासक्रमाची ठळक वैशिष्ट्ये :-

1. पाली भाषा व साहित्याचा विकास करणे.
2. विद्यार्थ्यांमध्ये तथागत बुद्धांचे तत्वज्ञान रुजविणे.

अभ्यासक्रमाची उपयुक्तता :-

1. समाजात तथागताचे तत्वज्ञान सांगता येते.
2. पाली भाषेचा अभ्यास करता येतो.
3. समाजात पाली साहित्याची उपयुक्तता सांगणे.

अभ्यासक्रमाचा उद्देश :-

1. जातक कथेतून तथागताचे तत्वज्ञान समजावून सांगणे.
2. तथागतानी सांगितलेली गुरु शिष्य परंपरा स्पष्ट करणे.
3. तथागताची बोधिकथा स्पष्ट करणे.
4. पाली भाषा व साहित्य स्पष्ट करणे.

अभ्यासक्रम (Syllabus)

अ. गद्य विभाग

20 तासिका

1. सुंसूमारजातक कथा (जातककथा)
2. अनत्तवादो (मिलिन्दप०हो)
3. बोधिकथा (विनयपिटक, महावग्गो)
4. सत्तजटिल सुत्त (उदानपालि, जच्चन्धवग्गो)

ब. पद्य विभाग

20 तासिका

1. सीलवत्थेर (थेरगाथा)
2. धम्मिकसुत्त (चुळवग्गो, सुत्तनिपात)
3. पुणिकाथेरी (थेरीगाथा)
4. सुखवग्गो (धम्मपद)

क.सामान्य माहिती - :

10 तासिका

1. पाली भाषेचा उदय व विकास
2. पाली भाषेतील वर्णमाला
3. पाली भाषेचे महत्व

ड. अंतर्गत परीक्षा

05 तासिका

1. वर्गातच दोन दहा-दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
2. पंधरा मार्काची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

1. मिलिन्दपन्हो, संपा. आर. डी. वाडेकर, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
2. धम्मपदपालि, संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
3. मिलिन्दपन्हो (मराठी) – डॉ. विमलकिर्ती, नागपुर
4. मिलिन्दपन्हो (मराठी) – डॉ. सदानंद स्थविर. नागपूर
5. मिलिन्दपन्हो,(हिंदी) – संपा. द्वारकादासशास्त्री, बौध्दभारती वाराणसी
6. धम्मपद – संपा. विमलकिर्ती, नागपूर
7. पाली साहित्य का इतिहास-डॉ. रामकिशोर सिंह, विनोद पुस्तक मंदिर, आग्रा.
8. पाली साहित्य का इतिहास – भरतसिंह उपाध्याय
9. पाली साहित्याचा इतिहास – तगारे, गणेश, कोल्हापूर
10. थेरगाथा मुळ पालि – खुद्दकनिकाय – संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
11. थेरीगाथा मुळ पालि – खुद्दकनिकाय – संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
12. थेरगाथापालि , इगतपुरी
13. थेरीगाथापालि , इगतपुरी
14. सुत्तनिपातपालि, इगतपुर

प्रथम सत्र (Semester- II)
बी.ए.,बी.कॉम व बी.एस्सी प्रथम वर्ष
सत्र पध्दती
अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय – पाली (द्वितीय भाषा)

पेपरचे नांव :- निवडक गद्य व पद्य (Second Language) II

एकूण तासिका – 55
ESE – 40 Marks, CA – 35 Marks

एकूण गुण-75 (Marks),
Credits – 03

अभ्यासक्रमाची ठळक वैशिष्ट्ये :-

1. पाली भाषेचा व साहित्याचा परिचय करून देणे
2. विद्यार्थ्यांमध्ये तथागत बुद्धांचे तत्वज्ञान रुजविणे.

अभ्यासक्रमाची उपयुक्तता :-

1. विद्यार्थ्यांमध्ये पाली भाषा व साहित्य सांगणे
2. समाजात बुद्ध तत्वज्ञान सांगणे

अभ्यासक्रमाचा उद्देश :-

1. पाली साहित्याचा परिचय करून देणे.
2. बुद्धांच्या तत्वज्ञानाचा प्रसार करणे.

अभ्यासक्रम (Syllabus)

अ. गद्य विभाग

20 तासिका

1. सुन्दरीसुत्त (उदानपालि, मेघियवग्गो)
2. सीलविमंसनजातककथा (जातककथा)
3. राहुलवत्थु (विनयपिटक, महावग्गो)
4. कुसलो वेज्जो (विनयपिटक, महावग्गो)

ब. पद्य विभाग

20 तासिका

1. अत्रासिकोण्डत्रत्थेर (थेरगाथा)
2. मेत्तसुत्त (खुद्दकपाठ)
3. अम्बपालीथेरी (थेरीगाथा)
4. पुप्फवग्गो (धम्मपद)

क. सामान्य माहिती – :

10 तासिका

1. चत्तारि अरियसच्चानि ।
2. अरियअट्ठंगिकमग्गो ।
3. दससिक्खापदं ।

1. वर्गातच दोन दहा-दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
२. पंधरा मार्कांची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

1. पाली साहित्य का इतिहास – भरतसिंह उपाध्याय
2. विनयपिटकपालि – संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
3. पाली साहित्य का इतिहास – भिक्षु धर्मरक्षित
4. पाली साहित्याचा इतिहास – तगारे, गणेश, कोल्हापूर
5. थेरगाथा मुळ पालि – खुद्दकनिकाय – संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
6. थेरीगाथा मुळ पालि – खुद्दकनिकाय – संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
7. थेरगाथापालि , इगतपुरी
8. थेरीगाथापालि , इगतपुरी
9. धम्मपद – संपा. विमलकिर्ती, नागपूर
10. सुत्तनिपातपालि, इगतपुरी

बी.ए.,बी.कॉम व बी.एस्सी प्रथम वर्ष

सत्र पध्दती

विषय – पाली (द्वितीय भाषा)

पेपरचे नांव :- निवडक गद्य व पद्य

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Theory - 40 गुण

---

1. अनुवाद करा	15 गुण
2. दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
3. टीपा द्या	10 गुण
अ. दोनपैकी एक	
ब. दोनपैकी एक	

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेड

विषय : पाली (**Optional**)

अभ्यासक्रम (**Syllabus**)

बी.ए.प्रथम वर्ष

अभ्यासक्रम व प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

सत्र – 1 व 2

सत्र पध्दती व **CBCS** पध्दती

जून 2019 पासून प्रारंभ (w.e.f. June 2019-20)

प्रथम सत्र (Semester- I)

बी.ए.प्रथम वर्ष

सत्र पध्दती

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय – पाली (ऐच्छिक भाषा) Paper No. CCPAL I

पेपरचे नांव :- पाली साहित्य दर्शन (Optional)

एकूण तासिका – 55
ESE – 40 Marks, CA – 35 Marks

एकूण गुण-75 (Marks)
Credits – 03

अभ्यासक्रमाची ठळक वैशिष्ट्ये :-

1. पाली साहित्यातील संकल्पना स्पष्ट करता येतात.
2. बुध्द तत्वज्ञान स्पष्ट करता येते

अभ्यासक्रमाची उपयुक्तता :-

1. बुध्द साहित्यातील संकल्पना सांगणे.
2. तथागत बुध्दांच्या तत्वज्ञानाचा अभ्यास करणे.

अभ्यासक्रमाचा उद्देश :-

1. पाली तिपिटकांचा अभ्यास करणे
2. तथागत बुध्दांच्या तत्वज्ञानाचा अभ्यास करणे.
3. बुध्द साहित्यातील संकल्पना स्पष्ट करणे

अभ्यासक्रम (Syllabus)

अ. विभाग

20 तासिका

1. विनयपिटक ग्रंथ परिचय (पाराजिका, पाचित्तिया, महावग्गो, चुल्लवग्गो)
2. सुत्तपिटक ग्रंथ परिचय (खुद्दकपाठ, धम्मपद, सुत्तनिपात, थेरगाथा, थेरीगाथा, जातककथा)
3. अभिधम्मपिटक ग्रंथ परिचय (धम्मसंगणि, विभंग, धातूकथा, पुग्गलपत्रति,)

ब. विभाग

20 तासिका

1. चत्तारि अरियसच्चानि ।
2. अरियअट्ठांगिक मग्गो ।
3. तिसरणं, पंचसील ।

क.सामान्य माहिती – :

10 तासिका

संकल्पना : श्रामणेर, पब्बजा, भिक्खू,
बोधिसत्त्व, देव, बुध्द, अहिंसा

ड. अंतर्गत परीक्षा

05 तासिका

1. वर्गातच दोन दहा-दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
2. पंधरा मार्कांची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

1. विनयपिटक – राहुल सांकृत्यायन
2. विनयपिटकपालि – इगतपुरी
3. थेरगाथा पालि, संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
4. थेरगाथा – म. गो. धडपळे
5. थेरगाथापालि , इगतपुरी
6. बौध्द संस्कृति – राहुल सांकृत्यायन, आधुनिक प्रकाशन. वाराणसी
7. बौध्द तत्वज्ञान – सिंधू डांगे, कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पुणे
8. बौध्द धम्मावरील चार निबंध – धम्मानंद कौसम्बी – महाराष्ट्र साहित्य प्रकाशन, मुंबई
9. भारतीय संस्कृतीला बौध्दधम्माचे योगदान – डॉ. भालचंद्र जैन, नागपुर
10. बौध्द संस्कृती आणि भारत – राहुल सांकृत्यायन
(मराठी अनु. डॉ. विमल किर्ती)

प्रथम सत्र (Semester- II)

बी.ए.प्रथम वर्ष

सत्र पध्दती

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय – पाली (ऐच्छिक भाषा) Paper No. CCPAL III

पेपरचे नांव :- पाली साहित्य दर्शन (Optional)

एकूण तासिका – 55

ESE – 40 Marks, CA – 35 Marks

एकूण गुण-75 (Marks)

Credits – 03

अभ्यासक्रमाची ठळक वैशिष्ट्ये :-

1. पाली साहित्यातील संकल्पना स्पष्ट करता येतात.
2. बुध्द तत्वज्ञान स्पष्ट करता येते

अभ्यासक्रमाची उपयुक्तता :-

1. बुध्द साहित्यातील संकल्पना सांगणे.
2. तथागताने तत्वज्ञान आचरणात आणता येते.

अभ्यासक्रमाचा उद्देश :-

1. पाली तिपिटकांचा अभ्यास करणे
2. तथागत बुध्दांच्या तत्वज्ञानाचा अभ्यास करणे.
3. बुध्द साहित्यातील संकल्पना स्पष्ट करणे

अभ्यासक्रम (Syllabus)

अ. विभाग

20 तासिका

1. विसुध्दिमग्गो ग्रंथ परिचय
2. मिलिन्दपत्रहो ग्रंथ परिचय
3. वंस साहित्य (महावंस, सासनवंस, बुध्दघोसुप्पत्ति, सध्दम्मसंग्रह)
4. अट्टकथा (बुध्दघोष, बुध्ददत्त)

ब. विभाग

20 तासिका

1. तिलक्खण : दुक्ख, अनिच्च, अनत्त
2. ध्यानसाधना (विपश्यना)
3. तिरतनं : बुध्द, धम्म, संघ

क.सामान्य माहिती – :

10 तासिका

संकल्पना : निब्बान, महारिनिब्बान, अर्हत्, पुनर्जन्म

ब्राम्हण, तृष्णा, कर्म

1. वर्गातच दोन दहा-दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
2. पंधरा मार्कांची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

1. विनयपिटक – राहुल सांकृत्यायन
2. विनयपिटकपालि – इगतपुरी
3. थेरगाथा पालि, संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
4. थेरगाथा – म. गो. धडपळे
5. थेरगाथापालि , इगतपुरी
6. बौध्द संस्कृति – राहुल सांस्कृत्यायन, आधुनिक प्रकाशन. वाराणसी
7. बौध्द तत्वज्ञान – सिंधू डांगे, कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पुणे
8. बौध्द धम्मावरील चार निबंध – धम्मानंद कौसम्बी – महाराष्ट्र साहित्य प्रकाशन, मुंबई
9. भारतीय संस्कृतीला बौध्दधम्माचे योगदान – डॉ. भालचंद्र जैन, नागपुर
10. बौध्द संस्कृती आणि भारत – राहुल सांकृत्यायन
(मराठी अनु. डॉ. विमल किर्ती)

बी.ए.,बी.कॉम व बी.एस्सी प्रथम वर्ष
सत्र पध्दती

विषय – पाली (ऐच्छिक भाषा)

पेपरचे नांव :- पाली साहित्य दर्शन

पेपर क्रमांक :- 1 व 3

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Theory - 40 गुण

-
1. दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
2. दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
3. टिपा द्या.	10 गुण
अ. दोनपैकी एक	
ब. दोनपैकी एक	

द्वितीय सत्र (Semester- I)

बी.ए.प्रथम वर्ष

सत्र पध्दती

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय – पाली (ऐच्छिक भाषा) Paper No. CCPAL II

पेपरचे नांव :- जातककथा व धम्मपद (Optional)

एकूण तासिका – 55

ESE – 40 Marks, CA – 35 Marks

एकूण गुण-75 (Marks)

Credits – 03

अभ्यासक्रमाची ठळक वैशिष्ट्ये :-

1. प्राचीन कालीन जातककथा स्पष्ट करता येतात
2. धम्मपदातील नैतिकता सांगता येते

अभ्यासक्रमाची उपयुक्तता :-

1. जातककथेतून बुध्द तत्वज्ञानाची उपयुक्तता सांगणे
2. धम्मपद गाथेतून नितीमत्ता सांगणे

अभ्यासक्रमाचा उद्देश :-

1. प्राचीनकालीन बुध्द तत्वज्ञानाचा अभ्यास करणे
2. जातककथेचा अभ्यास करणे
3. धम्मपद ग्रंथाचा अभ्यास करणे
4. पाली व्याकरणाचा अभ्यास करणे

अभ्यासक्रम (Syllabus)

अ. गद्य विभाग

20 तासिका

1. मतकभत्त जातककथा
2. राजोवाद जातककथा
3. जवसकुण जातककथा
4. उलुक जातककथा

ब. पद्य विभाग

20 तासिका

1. पुप्फवग्गो
2. दण्डवग्गो
3. मग्गवग्गो
4. ब्राम्हणवग्गो : (निवडक गाथा)

क.सामान्य माहिती : पाली व्याकरण

10 तासिका

1. वर्ण व वर्णपरिवर्तन
2. काळ
3. विभक्ती

ड. अंतर्गत परीक्षा

05 तासिका

1. वर्गातच दोन दहा-दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
2. पंधरा मार्काची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

1. खुद्दकनिकायपालि – धम्मपद – संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
2. धम्मपद पालि- संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
3. हिंदी पालि व्याकरण – डॉ. प्रभा अग्रवाल
4. पाली व्याकरण – अनु. गौतम शिंदे
5. पालि भाषेची ओळख – डॉ. बालाजी गव्हाळे
6. पाली साहित्य का इतिहास-डॉ. रामकिशोर सिंह, विनोद पुस्तक मंदिर, आग्रा
7. जातककथा पालि , नवनालंदा महाविहार, नालंदा बिहार

द्वितीय सत्र (Semester- II)

बी.ए.प्रथम वर्ष

सत्र पध्दती

अभ्यासक्रम पत्रिका

विषय – पाली (ऐच्छिक भाषा) Paper No. CCPAL IV

पेपरचे नांव :- जातककथा व धम्मपद (Optional)

एकूण तासिका – 55

ESE – 40 Marks, CA – 35 Marks

एकूण गुण-75 (Marks)

Credits – 03

अभ्यासक्रमाची ठळक वैशिष्ट्ये :-

1. प्राचीन कालीन जातककथा स्पष्ट करता येतात
2. धम्मपदातील नैतिकता सांगता येते

अभ्यासक्रमाची उपयुक्तता :-

1. जातककथेतून बुध्द तत्वज्ञानाची उपयुक्तता सांगणे
2. धम्मपद गाथेतून नितीमत्ता सांगणे

अभ्यासक्रमाचा उद्देश :-

1. प्राचीनकालीन बुध्द तत्वज्ञानाचा अभ्यास करणे
2. जातककथेचा अभ्यास करणे
3. धम्मपद ग्रंथाचा अभ्यास करणे
4. पाली व्याकरणाचा अभ्यास करणे

अभ्यासक्रम (Syllabus)

अ. गद्य विभाग

20 तासिका

1. बक जातककथा
2. सस जातककथा
3. तित्तिर जातककथा
4. वानरिन्द जातककथा

ब. पद्य विभाग

20 तासिका

1. पण्डितवग्गो
2. कोधवग्गो
3. निरयवग्गे
5. भिक्खूवग्गो : (निवडक गाथा)

क.सामान्य माहिती : पाली व्याकरण

10 तासिका

1. संधी
2. विशेषण
3. समास

ड. अंतर्गत परीक्षा

05 तासिका

1. वर्गातच दोन दहा-दहा गुणांची घटक चाचणी (Tests) घेणे
2. पंधरा मार्काची Home Assignment करून घेणे

Books for References:

1. खुद्दकनिकायपालि – धम्मपद – संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
2. धम्मपद पालि– संपा. जगदिस कस्सप – बिहार राजकियेन पालि पकासेन मंडलेन, बिहार.
3. हिंदी पालि व्याकरण – डॉ. प्रभा अग्रवाल
4. पाली व्याकरण – अनु. गौतम शिंदे
5. पालि भाषेची ओळख – डॉ. बालाजी गव्हाळे
6. पाली साहित्य का इतिहास–डॉ. रामकिशोर सिंह, विनोद पुस्तक मंदिर, आग्रा

बी.ए.,बी.कॉम व बी.एस्सी प्रथम वर्ष
सत्र पध्दती

विषय – पाली (ऐच्छिक भाषा)

पेपरचे नांव :- जातककथा व धम्मपद

पेपर क्माक :- 2 व 4

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

Theory - 40 गुण

-
1. अनुवाद करा	15 गुण
2. दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
3. टीपा द्या	10 गुण
अ. दोनपैकी एक	
ब. दोनपैकी एक	

* * * * *